

ESTELLÉS TORNA A BENICARLÓ

Aquesta podria ser una breu i inexacta ressenya de l'emotiu i segurament històric inici de les Jornades d'Homenatge a Vicent Andrés Estellés que des de dijous passat es vénen desenvolupant al nostre poble.

EL MOTIU EMOTIU

El proper 11 de maig farà vint-i-cinc anys de l'homenatge que li va retre al poeta l'Associació Cultural Alambor. Hom recorda aquella data i la xarrada que al Casal Municipal va tindre lloc amb la presència del professor Vicent Salvador i del mateix Vicent Andrés Estellés. Un quart de segle és una bona excusa -com qualsevol altra- per recordar el millor poeta valencià del segle vint. I del dinou i del divuit i....

RODONORS INVICTES

Alguns irreductibles van decidir que sí. Que Estellés s'ho mereixia tot. S'hi van posar. Hores i més hores, dies i més dies, viatges a València, postalades de correus electrònics i sobretot il·lusió per presentar un programa ambiciós i, fins ara, mai vist per aquestes terres nostres. Que els vagen al darrera amb un pa calent perquè tot el temps que hi han invertit ens consta que l'han gaudit; les Jornades no són més que la culminació, l'èxtasi estellesià de tant d'esforç.

UNA EXPOSICIÓ PER VEURE, LLEGIR I OLORAR

Dijous passat es va inaugurar l'exposició "retrospectiva sobre el poeta". Ple a vessar. La regidora de Cultura, el senyor jutge de pau, el president de la Fundació Caixa Benicarló i una cinquantena d'amics que van acabar compartint algunes ampolles de moscatell. Dos poemes i un brillant parlament dels organitzadors que ací mateix es reproduïx. A la mateixa hora, el regidor d'Urbanisme, parlava per als mitjans de comunicació, envoltat de tres o quatre persones tot presentant una exposició sobre la Guerra de la Independència a la província de Castellón.

El visitant podrà fer-se'n càrrec de la vida i l'obra d'Estellés. Fotografies cedides per la família del propi autor, poemes escollits penjats d'una corda amb una agulla d'estendre la roba perquè qui ho desitge els pugui llegir tranquil·lament assegut, textos d'altres autors -especialment cridaner el de Manel Joan i Arinyó a la seua última obra, *Fem un trio-*, flors acolorides per donar ambient i olorar i un acolorit dibuixos de Toni Ten per acabar de donar ambient. Una cucada que segur que és l'exposició més visitada del MUCBE en els darrers temps.

A BALLAR LES DANSES

Les jornades van començar, no podia ser d'una altra manera (perdó pel tòpic) amb el poema dedicat a Benicarló per Vicent Andrés Estellés. El professor Óscar Coll va ser l'encarregat del recitat acompanyat dels sons del ball pla. Una declaració de principis. Primera emoció de la vesprada.

UNA GENT DE VALÈNCIA

Tan gran deguera estar la insistència, tan atractiu deguera resultar el programa, que a primera hora es va presentar a Benicarló Carmina, la filla de Vicent Andrés Estellés. Un viu retrat de son pare. Un somriure agradable, una modèstia pròpia de la casa i un comiat discret, sense cridar gens l'atenció aixecant-se de les darreres files. Sabem que se'n va anar afalagada i satisfeta. Els de Rodonors no poden demanar més.

UNA SENYORA D'ALCOI...

Divendres, a les quatre de la tarde va començar la maratón. Isabel-Clara Simó, en una

sala d'actes de l'IES Joan Coromines amb més de dues-centes persones, va presentar el seu darrer llibre, *Homes*. Però aquest no era el motiu de la seua presència al nostre poble, no. Havia vingut per explicar-nos les seues emocions com a lectora d'Estellés. I ho va fer. Va emocionar i es va emocionar. Des dels seients, sense forçar massa la vista, es podia apreciar a teranyina transparent i lluenta que va omplir els seus ulls en sentir un bonic i triat poema.

I UN DE CASTELLÓ

Vicent Pitarch, que no necessita presentació a Benicarló, amb brevetat i contundència va evocar la figura d'Estellés, va parlar -com sempre que pot?- de com tenim tot això de la llengua i de la falta que ens fa a la nostra cultura (Cultura?) tindre clars quins són els nostres referents.

UN CAVALLER DE CAMBRIDGE...

La primera conferència la va pronunciar el senyor Dominic Keown, president de l'Anglo Catalan Society i professor de la Universitat de Cambridge. VAE: *entre el particular i l'universal*. Vicent Pitarch, amb un ulls com a petxines, no parava, quina conferència, això és una conferència de les millors que he sentit. I és que la cosa va quedar molt bé. Els organitzadors li havien pregat que els facilitara els poemes que podrien il·lustrar el seu parlament i recitats en el moment oportú per professor i alumnes -amb la trompeteria necessària- i tot plegat va crear una atmosfera encisadora, màgica, que va embadalir fins i tot els alumnes de batxillerat que s'hi havien atansat.

I UN DE VALÈNCIA

Vicent Salvador, professor de filologia catalana de la Universitat Jaume I, en s va fer allò que se'n diu una lliçó magistral. Alumnes i professors -ah, Lluís Batalla, com ens va emocionar- van llegir alguns poemes també escollits pel conferenciant. En va fer de cadascun una classe d'aquelles que es donen a la universitat, un comentari de text imprescindible per a qualsevol que vulga entendre l'obra estellesiana.

UNA TAULA RODONA

Ramon París, Josep Igual, Josep San Abdón, Vicent Sanz i Vicent Salvador van fer un breu recordatori de les anècdotes que van envoltar la visita d'Estellés a Benicarló. El viatge d'anada i tornada, les fotos de Palanques, el sopar en companyia femenina...

DOS ARTISTES

Ben entrada la nit, el cantautor Miquel Pujadó i la inesgotable Olga Suárez van oferir al personal un original recital concert amb poemes d'Estellés i propis. Això, no s'havia vist mai a Benicarló, mai. El centenar de persones que van romandre assegudes, electritzades, a les butaques de la sala d'actes del Joan Coromines van escoltar amb atenció les catorze peces que van interpretar. En van ser catorze, la rapsoda es va quedar sense veu. I no n'hi havia per menys. Forts aplaudiments i cap a casa.

EL JOVENT I EL NO TAN JOVENT

Dissabte de vesprada tenia anunciada la seua actuació, entre d'altres, Pau Alabajos. Pobre xic, no hi poder acudir per quedar-se atrapat a Praga sota el núvol de cendra volcànica. Tant s'hi val. Pepa Álvarez, professora de la casa, s'ho havia treballat amb moltes xarrades, moltes conferències telefòniques, moltes hores, en fi. Cesc Freixas, Xavi Sarrià, Feliu Ventura (quin pimentó torrat més bo que es va menjar) van fer moure dels seients tot l'auditori. Un ple de gom a gom. Gent plantada, gent que se n'havia d'anar perquè no hi havia lloc... Tot un espectacle. Històric de veritat. I això que la competència era gran perquè hi havia futbol a la mateixa hora i també era la presentació de les dames de les penyes.

I MÉS I MÉS I MÉS...

La cosa encara no s'ha acabat. Encara falten Jaume Pérez Muntaner, Ximo Caffarena amb una estrena mundial, Josep Igual, la professora Maria Conca, l'especialista en Estellés Ferran Carbó. i l'inimitable Jaume Arnella (és un pecat perdre-se'l) que repeteix per tercera vegada en aquesta plaça.

La cirereta del pastís la posaran els alumnes del Joan Coromines en el recital poètic del dia trenta d'abril. Açò no hi ha qui ho pare.